

Nacka kommuns utvecklingsarbete

Nacka kommun styrs efter visionen *öppenhet och mångfald* och den grundläggande värderingen *förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar*. I styrmodellen, som bygger på flera delar, ingår också: ambitionen, övergripande mål och styrprinciper. Visionen innebär att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglade sig i hur verksamheter drivs, att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i Nacka. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Nacka kommun finansierar tjänster och service som utförs av den som på bästa sätt kan erbjuda det Nackaborna har rätt till. Det kan vara kommunens produktionsverksamhet, ett företag eller en förening eller annan driftsform. Nackaborna har därmed stor möjlighet att välja andra anordnare än kommunen. Kommunen har myndighets- och huvudmannaenheter som ser till att de beslutsfattande politiska organen har tillräcklig information för att fatta beslut. Enheterna planerar och fattar också myndighets- respektive tillsynsbeslut. Myndighets- och huvudmannaenheterna samspelar så att de politiska besluten blir verklighet för dem som lever, verkar och vistas i Nacka.

I. Utveckla demokratin och medborgarnas deltagande

a) Demokrati bygger på varje medborgares rätt att rösta och deras möjlighet att påverka politiska beslutprocesser. Det handlar också om att kunna göra de val som påverkar vardagen för individen mest. Det gör att kundvalssystemet har en viktig roll i Nacka kommun. Idag har Nackaborna runt 25 olika kundval som ger dem möjlighet att välja, att välja om och att välja bort. Nackabornas möjlighet att välja anordnare medför också att de har ett starkt inflytande på verksamheten. Det digitala verktyget Jämföraren gör det enkelt för Nackaborna när de ska välja förskola, skola, social omsorg, vuxenutbildning eller arbetsmarknadsinsatser. Med hjälp av verktyget kan Nackaborna jämföra resultat mellan olika anordnare och ta del av kundundersökningar, ekonomi samt relevanta nyckeltal för respektive verksamhet.

b) Under innevarande mandatperiod har Nacka kommun en val- och demokratinämnd. Nämnden har bland annat ansvar för att bevaka demokratifrågor och för att utveckla och fördjupa den demokratiska processen gentemot Nackaborna. Under de senaste valen har kommunen arbetat aktivt för att underlätta för medborgarna att rösta. Som Nackabo har man möjlighet att lämna medborgarförslag. I samband med att budgetförslaget läggs fram kan man som medborgare komma med synpunkter och frågor. Nackaborna kan följa kommunfullmäktiges sammanträden direkt på plats, via webbsändning, lokalradio eller i efterhand på nacka.se. Nämnderna har möjlighet att hålla öppna sammanträden när de så önskar.

c) Nacka kommun arbetar aktivt med strategisk kommunikation för att involvera Nackaborna i kommunens olika verksamheter. Kommunikation sker på det sätt som är relevant för mottagaren och möjliggör att var och en kan vara delaktig och påverka

kommunens utveckling genom dialog. Det sker via kanaler som: webb, sociala medier, nyhetsbrev, annonser, mejl och besök samt aktivt pressarbete gentemot lokala medier. Kommunens webb, nacka.se, erbjuder bland annat e-tjänster och självservice. Här kan Nackaborna enkelt ta del av information och nyheter om alla verksamheter, lämna synpunkter och göra felanmälan. Varje webbsida erbjuder också en enkel funktion för återkoppling. En väsentlig del i demokratin är möjligheten att kunna lämna synpunkter på den kommunalt finansierade verksamheten, oavsett om den utförs i kommunal eller privat regi. Kommunen har ett gemensamt ärendesystem för att hantera inkomna synpunkter.

d) Det årliga projektet Ungdomsparlamentet utbildar elever i kommunpolitik och resulterar i att de skriver motioner som överlämnas till kommunstyrelsen. 2019 var temat *Ett hållbart Nacka*. Förslagen handlade bland annat om ungdomsbostäder, minskad pappersanvändning och nattöppna aktivitetscenter.

2. Utveckla effektiva verksamheter och tjänster med hög kvalitet

a) Nackas ambition är att vara *bäst på att vara kommun*. Det innebär att ägna sig åt det som en kommun ska göra, det vill säga att leverera välfärdstjänster av högsta kvalitet och att utveckla territoriet. I *bäst* ligger också hög effektivitet så att Nackaborna får ut så mycket värde som möjligt av varje skattekrona. Därför ska resultaten i alla kommunens verksamheter mätas och jämföras med andra kommuner och organisationer. Nacka kommun ska vara bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser och bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. Nackas skolor placerar sig bland de tio bästa i landet med elever som presterar på högsta nivå. 2019 blev 95 procent av eleverna i årskurs nio behöriga till gymnasieskolan. Styrprincipen *Konkurrens genom kundval och upphandling* bidrar starkt till att skapa effektiva tjänster med hög kvalitet. Inom samtliga kundvalsystem finns tydliga regler för auktorisation med tillhörande kvalitetsnormer och tillämpningsanvisningar för respektive system. Genom det interna projektet *Växa utan att växa* ska organisationen leverera mer eller samma värde till fler Nackabor utan att kontorsorganisationen blir större.

b) På motsvarande sätt finns tydliga krav för upphandlad verksamhet som säkerställer god kvalitet till bästa möjliga kostnad. Kontrollen av att leverantörer motsvarar kraven vid auktorisation sker regelbundet vid årliga kvalitetsuppföljningar. Kvalitetskraven definieras i specifika auktorisationsvillkor med de fristående aktörerna. Samtidigt driver kunderna kvalitet genom återkoppling och fria val utifrån en jämförelse av leverantörer. I alla tjänsteupphandlingar kontrolleras kvalitetskraven genom att utvärdera såväl kvalitet som pris. I utvärderingsmodellerna viktas sedan pris mot kvalitet.

c) I Nacka har kommunstyrelsen ansvar för all personal. Det innebär att medarbetare och enheter enklare kan samarbeta över organisatoriska gränser. Som exempel, 2018 påbörjades ett nämnd- och enhetsövergripande projekt *Bokning och bidrag* för digitalisering och samordning i samarbete med SKR.

d) En av utgångspunkterna för utvecklingen av kommunen är digitaliseringsstrategin. Genom digitalisering och automatisering har Nacka kommun utvecklat effektivare processer som skapar mervärde för Nackabor och medarbetare. Två processer, som numera har både fysiska handläggare och robothandläggare, är ansökan om ekonomiskt bistånd respektive ansökan om vuxenutbildning. Ytterligare ett exempel är *Swedish Edtest*, ett nationellt VINNOVA-projekt som Nacka kommun projektleder. Målet är att utveckla en testmetod där lärare och elever jobbar tillsammans med tech-utvecklare för att få fram bättre och mer relevanta digitala läromedel. 2018 öppnade *Verity*, Sveriges första galleria för högre utbildning, som också är en motor för Nackas näringsliv.

e) Se fråga 3 c) Sedan 2006 deltar Nacka kommun i *Våga Visa*, en utvärderingsmodell för förskolor och skolor som drivs i nära samarbete mellan fem Stockholmskommuner. En extern utvärdering av modellen visar att den fungerar mycket väl samt bidrar till att höja kvaliteten i de förskolor och skolor som utvärderats.

3. Utveckla en god arbetsmiljö och delaktiga medarbetare

a) Utvecklingsarbete drivs utifrån kommunens medarbetarpolicy, chefs- och ledarstrategi, personalbehovsprognos, SKR:s nio kompetensförsörjningsstrategier och utifrån analys av resultaten i medarbetarundersökningen. Kommunstyrelsens fokus för personalprocessen följs genom kommunstyrelsens resultatindikatorer *Hållbart medarbetarengagemang* och *Attraktiv arbetsgivarindex*. Arbetet med resultatkontrakt för chefer och stödet till chefer utvecklas kontinuerligt. Nätverks- och utvecklingsakademier drivs för ledarförsörjning, introduktion och för att stödja utvecklingen av nya arbetssätt. Analyser av jämställdhet, mångfald och attraktiva arbetsvillkor, löner och sjukfrånvaro genomförs kontinuerligt.

b) Utvecklingsarbete drivs genom systematiskt arbetsmiljöarbete med sikte på att öka genomslaget för medarbetarpolicyns förhållningssätt på varje arbetsplats. Medarbetarpolicyn är arbetsmiljöpolicy och innehåller utgångspunkter för lönesättning och kompetensförsörjning. Arbetsmiljöutvecklingen följs upp vid arbetsplatsträffar och i samverkansmöten med fackliga företrädare. Gemensamma arbetsmiljöutbildningar genomförs för chefer och skyddsombud. Effekten av det systematiska arbetsmiljöarbetet följs i medarbetarundersökningen och i PULS-uppföljningar. Kommunledningen, chefer, medarbetare och fackliga företrädare får rapporter, analysunderlag och fritextkommentarer för medarbetarundersökningens resultat. Varje medarbetares bidrag till en attraktiv arbetsplats och verksamhetsutvecklingen utvärderas systematiskt i mål- och utvecklingssamtal. Medarbetarens bidrag till verksamhetsutvecklingen och hur medarbetaren lever upp till medarbetarpolicyns förhållningssätt ligger till grund för kompetensutveckling, löneutveckling och karriärutveckling.

4. Utveckla goda förutsättningar för företag och samhälle

a) Nacka kommun arbetar aktivt med näringslivsfrågor t ex genom näringslivsrådet. Näringslivsstrategin är en central plattform i arbetet med att få fram fler nystartade företag, ett intensivt arbete pågår med att bidra till nya arbetsplatser i det växande Nacka. Varje år anordnas en av Sveriges större företagarmässor i kommunen. Stockholm FashionDistrict i Nacka strand, erbjuder en affärsmötesplats med digitala och fysiska showroom. Nacka är sedan många år partner i Stockholm Business Alliance med syfte att attrahera utländska investeringar till regionen. Internt har arbetet med digitala detaljplaner påbörjats under 2019 vilket innebär att olika enheter arbetar mot samma datakälla där en detaljplans geografiska information och planbestämmelser är lagrade i en databas. I förlängningen innebär det att även andra aktörer i samhällsbyggnadsprocessen, utanför kommunens verksamhet, kan ta del av det digitala materialet. Nacka deltar i två forum inom det europeiska storstadsnätverket Eurocities. Medlemskapet ger enheter och bolag tillgång till ett nätverk för utbyte av kunskap och erfarenheter inom miljöområdet samt städers ekonomiska utveckling. Nacka är även medlem i Världshälsoorganisationens (WHO) nätverk för äldrevänliga städer.

b) Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet inom kommunen: *Maximalt värde för skattepengarna, Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, Stark och balanserad tillväxt* samt *Bästa utveckling för alla*. Översiktsplanen *Hållbar framtid i Nacka* stödjer utvecklingen mot målen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla Nackabor. Genomförandet bygger på fyra stadsbyggnadsstrategier som bland annat ska säkra en blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Nacka har stort fokus på barn och unga. Som första kommun i landet har Nacka infört kundval inom kulturskolan. Det innebär att kursutbudet blivit större och att det anpassas till Nackabornas faktiska efterfrågan. Alla barn och unga mellan 7 och 19 år kan välja upp till fyra olika kulturaktiviteter bland drygt tusen kurser. För Nackas seniorer erbjuder Mina sidor på nacka.se en säker digital kommunikation med både myndighet och anordnare. Digitalisering, införande av välfärdsteknik och ett förändrat arbetssätt inom myndighetsutövningen gör att tillgänglighet och flexibilitet ökar. Det finns en aktiv samverkan med civilsamhället med många lokala och tematiska nätverk, intresseföreningar och samrådsorgan.

c) Hanteringen av risker för miljö och Nackabor utgår från en övergripande krisplan samt en risk- och sårbarhetsanalys. Det finns checklistor för hantering av kända risker för miljö och människor inom alla verksamheter, till exempel för äldreboenden i samband med värmeböljor. En klimat- och sårbarhetsanalys ska utgöra grunden för det vidare arbetet med kommunens klimatanpassningsplan. Nacka kommun arbetar för implementering av Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen i de delar som omfattar kommunens verksamheter.